

RABBI NORMAN LAMM

THE JEWISH CENTER

131 WEST 86TH STREET

NEW YORK, N. Y. 10024

SCHUYLER 4-3511

ב"ה אלול תשל"א

בדיני ומנהגי בית הכנסת

1. לשאלת כיוון הוצאת הס"ת והכנסתו: ר' המקורות שהובאו באנצקלופדיה החלמודית כרך ח' עמ' תע"ח ותפ"ג. מכולם נראה ברור שהכיוון הוא תמיד חד-סטרי, מטעם כל פינות שאתה פונה לא יהיו אלא לימין. ועוד מוכח משם שהכיוון הוא בהיפוך מהילוך השעון, כלומר ממזרח, שהוא ההיכל, לצפון שהוא התיבה, ומשם לדרום ועד ההיכל. והענין הטא שהחזן בהוצאת הספר עומד עם פניו אל התיבה ואחוריו להיכל, נמצא שימינו הוא צפון וכו'. ובמשנה איזהו מקומן, דמו טעון ד' מתנות וכו' וכו' ושם ג"כ הסדר כנגד הילוך השעון. ואילו בנשיאת כפים הוא להיפך, שמסתובבים כדרך השעון, עי' או"ח סי' קכ"ח. והטעם לזה, שבג"כ הכהן מתחיל בפניו אל ההיכל, נמצא ימינו הוא לדרום, וכל פינות וכו'.
2. לענין אם יפה עושים כשעומדים ואחורינו כלפי ההיכל כשהוא פתוח. אע"פ שלא מצאתי דבר זה מפורש, רמז לזה יש. ר' דברי הערוה"ש או"ח קכ"ח ס"ק י"ח, וז"ל: וכמה חביבים ישראל לפני הקב"ה שהרשה לכהנים לעמוד אחוריהם כלפי ההיכל בשביל ברכות ישראל, עכ"ל. ומוכח שזוהי רשות מיוחדת שניתנה לכהנים ובלעדי זה הדבר מכוער ובפרט כשההיכל פתוח, שנראה כאילו פונים עורף אל התורה.
- ועי' תשובות הרמב"ם בפאר הדור סי' ק"ג שמי שעומד בחוץ ואחוריו לביהכנ"ס מזלזל בביהכנ"ס והוא כאותם שנאמר עליהם (יחזקאל ח, ט"ז) אחוריהם אל היכל ה'. ועי' סוכה נ"א ע"ב שהיו אומרים אבותינו שהיו במקום הזה אחוריהם אל ההיכל, וע"ש דנ"ג ע"ב ג"כ.